

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.123 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування 073 Менеджмент на підставі прилюдного захисту дисертації «Регулювання розвитку стартап-підприємництва в Україні» 12 грудня 2023 року.

Мазур Анастасія Вікторівна, 19.02.1994 року народження, громадянка України, освіта повна вища. У 2018 році закінчила Львівський національний університет імені Івана Франка, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Менеджмент», здобула ступінь магістра. У вересні 2019 року поступила на навчання в аспірантуру кафедри менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка, форма навчання очна (денна), яку завершила у вересні 2023 року.

Працює асистентом кафедри економіки підприємства, провідний фахівець відділу кар'єрного розвитку та співпраці з бізнесом Львівського національного університету імені Івана Франка з 20.05.2018 року і до цього часу.

Дисертацію виконано на кафедрі менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: **Кохан Маріанна Остапівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка, м. Львів.

Здобувачка має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 2 статті у періодичних наукових виданнях інших держав, 6 статей у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

1. Мазур А. В. Стан та тенденції фінансування стартапів в Україні. Формування ринкової економіки. 2021. №46. С. 164-174. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/3841> (0,53 д.а.)

2. Мазур А. В. Проблематика розвитку стартап-підприємництва в історії філософських вчень. Формування ринкової економіки. 2022. №47. С. 127-134. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/394> (0,38 д.а.)

3. Мазур А. В. Роль закладів вищої освіти у розвитку стартап-екосистеми (на прикладі Львівських ЗВО). Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Економічна». 2023. № 104. С. 89-99. URL: <https://periodicals.karazin.ua/economy/article/view/21964> (0,53 д.а.)

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Юринець Зорина Володимирівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, без зауважень.

2. Поліщук Євгенія Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» МОН України, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У першому розділі, підрозділі 1.2. у дослідженні етапів життєвого циклу стартапів необхідно приділити більше уваги характеристиці всіх етапів, а особливо обґрунтуванню авторського підходу до розширення життєвого циклу і науковому опису етапу підтримки у життєвому циклі стартапів (Sustain), а також описати розроблену шестиетапну модель, що відображена на рис.1.9., ст. 63, відповідно до графіків «Ціна і ресурси», «Досвід/час» та «Ефективність».

2. У підрозділі 1.3. авторка розкриває питання дослідження регулювання розвитку стартап-підприємництва через призму філософсько-економічних парадигм розвитку економіки, доцільно було б більше уваги приділити розвитку інновацій у досліджуваних часових проміжках та етапу виокремлення стартапів як окремої підприємницької діяльності, що дало б змогу краще виділити етап регулювання стартап-підприємництва.

3. Аналізуючи регіональну систему регулювання розвитку стартапів (на прикладі Львівської області) необхідним вбачається проведення детальнішого аналізу регіону відповідно до розробленого рис. 2.10., с.121. Авторка вказує на кластерний підхід, однак, в тексті не достатньо приділено увагу обласному кластерному формуванню, а акцентується увага на місцевому рівні.

4. У підрозділі 3.1. при адаптації зарубіжного досвіду регулювання інноваційної діяльності та розвитку стартапів доцільно було б розширити практичні аспекти впровадження пропонованого досвіду США, Німеччини Ізраїлю, а також приклад країни, де екологічні стартапи мають значний вплив на світові тенденції.

3. Подольчак Назар Юрійович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та фінансового менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» МОН України, надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. При здійсненні аналізу структури стартап-підприємництва в Україні було б доцільним використати класифікаційно-видову систематизацію стартапів, що була складена у теоретичному розділі. Дисертантка у розділі 2.1. використовує галузевий розподіл стартапів, який було би доцільно розширити за роками, та підкріпити структуру фінансування стартапів класифікаційною ознакою за оціночною вартістю. Це дало б можливість більш узгоджено описати особливості створення стартапів в Україні та визначити перспективи розвитку у найбільш поширених видах стартапів.

2. В процесі проведення багаторівневого аналізу регулювання розвитку стартап-підприємництва України необхідним вбачається розширення застосування методу факторного аналізу, який авторка структурувала у табл.2.5 щодо потенційних факторів впливу на розвиток системи регулювання розвитку стартап-підприємництва. Варто було б більшу вагу приділити зазначеним факторам у розробленій авторкою чотирирівневій системі регулювання стартап-підприємництва, дослідженню якої присвячено підрозділ 2.2, і таким чином надати більшого ступеня повноти і деталізації запропонованій таксономічній моделі регулювання розвитку стартап-підприємництва.

3. Авторка справедливо акцентує на важливості створення універсальної моделі академічної платформи для стартапів, а також презентує її концептуальну модель. Проте для посилення обґрунтування присутності окремих елементів моделі та природи взаємозв'язків між ними, на мій погляд, доцільно було б запропонувати порівняння з іншими організаціями, які мають аналогічні напрямки 9 діяльності з підтримки стартапів в Україні. Це додало б практичної цінності моделі такої академічної платформи і уможливило б формулювання конкретних норм регулювання в системі національного та регіонального правового поля сприяння розвитку стартап-підприємництва.

4. Положенням, що має дискусійний характер, на мій погляд, є пропозиція з розроблення довгострокової стратегії підтримки українських стартапів для повоєнного відновлення. В той час як авторка представляє якісний глибокий аналіз впливу війни на сучасне стартап-середовище за допомогою опрацювання даних методами економетрії та картографування, довгострокова перспектива стратегування видається недостатньо переконливою через непередбачуваний хаотичний характер глобальних подій і множини можливих сценаріїв.

4. Демчишак Назар Богданович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, надав позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Безумовно заслуговує на увагу запропонований авторкою підхід до тлумачення сутності поняття «стартап», «стартап-підприємництво», оскільки й досі немає єдиної дефініції, що дозволяє чітко ідентифікувати цей тип інноваційного підприємництва. Але окремі сутнісні компоненти визначення, зокрема вік і офіційна реєстрація стартапів є дискусійними. Тому у підрозділі 1.1. (ст.37-38), на наш погляд, більшу увагу варто було б приділити диференціації стартап-підприємництва та інноваційного підприємництва, аби стандартизувати підходи до обліку, аналізу та моніторингу стартапів, а також виокремити особливі методи регуляторного впливу. Це б дозволило зменшити рівень наукових дискусій навколо тлумачення основних понять і розширити механізми підтримки такого підприємництва, зробивши їх більш цільовими.

2. Узагальнення напрацювань вітчизняних та зарубіжних науковців дозволило дисертантці здійснити видову класифікацію стартапів за десятьма класифікаційними ознаками (табл. 1.2 на с. 47-48). Вважаємо, що цю класифікацію доцільно було би розширити, додавши ознаки, які б розкривали особливості регулятивного впливу, партнерства, локації зародження ідеї у стартап-екосистемі, адже у тексті дисертації наводяться ширші трактування видів стартапів, ролі ЗВО у їх формуванні, а також інструментів, які варто застосовувати до їх регулювання.

3. У таблиці 2.6 (с. 107) представлено міжнародні (наддержавні) організації, міжнародні фінансові установи та правові норми регулювання, що впливають на розвиток стартап-підприємництва. В умовах війни в Україні відбулися зміни системи регулювання розвитку підприємництва, а активна співпраця держсектору та міжнародних організацій стала важливим напрямом у створенні сприятливих умов для українських стартапів, оскільки деякі стартапи передислокувалися до інших країн для продовження їхньої діяльності. Проте ці проблеми, на наш погляд, недостатньо висвітлено в роботі, а здобувачці вартувало би глибше розкрити та детальніше

проаналізувати стан, тенденції та міжнародні можливості підтримки для українських стартапів.

4. Цікавим з точки зору сучасних методик викладання стартап-підприємництва є досвід авторки у напрацюванні практичних завдань курсу і моніторингу його ефективності (с.174-176). Якісно розроблений опитувальник (дод. Л) і кількість зібраних відповідей не викликають сумнівів щодо отриманих висновків (дод. М). Проте, вважаємо, що дисертація виграла би, якщо представлене соціологічне дослідження дисертанткою було би відображено в динаміці, що давало б змогу відстежити зміни в перевагах, зацікавленні, оцінюванні теоретичного змісту та практичних інструментів навчального курсу в умовах зміни зовнішнього середовища в Україні.

5. Косович Богданна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Дисертантка в роботі описує помилки стартапів в умовах функціонування, доцільно також розширити дану частину успішними кейсами, для отримання як негативного, так і позитивного досвіду.

2. Дисертантка у першому розділі значну увагу приділяє ієрархії потреб Абрахама Маслоу у двох концепціях, вважаю, що доцільним було б використати обидві моделі у другому розділі при описі динаміки розвитку стартапів в Україні, як класифікаційної ознаки у підрозділі 2.1. та стартапу як живого організму у підрозділі 2.2. при розкритті мікрорівня регулювання розвитку стартап підприємництва, що розширило б практичне використання даних розробок.

3. У процесі проведення аналізу стартап-підприємництва в Україні спостерігається неузгодженість охопленого періоду дослідження, оскільки в окремих випадках він завершується 2021 роком, що частково може порушити адекватність отриманих результатів аналізу.

4. У контексті формалізації пропозицій щодо вдосконалення регулювання розвитку стартап-підприємництва у третьому розділі виділено рівень впливу військових дій на екосистему стартапів в Україні. Вважаю, що додатково доцільно було б розширити пропозиції щодо покращення стану екосистеми-стартапів відповідно до розробленої схеми та поєднати пропозиції із стратегіями підтримки українських стартапів відповідно до таблиці 3.4. (ст. 193).

Загальна оцінка роботи і висновок.

Дисертація Мазур Анастасії Вікторівни на тему «Регулювання розвитку стартап-підприємництва в Україні» є самостійною та ґрунтовною науковою працею, що виконана з дотриманням вимог академічної доброчесності. У роботі удосконалено теоретико-прикладні положення моделі регулювання розвитку стартап-підприємництва, комплексну модель оцінювання регіональних стартап-екосистем, науково-прикладні підходи до налагодження взаємодії учасників регіональної стартап-екосистеми у моделі академічної платформи стартапів, набули подальшого розвитку науково-теоретичні підходи до понятійно-категоріального апарату в частині тлумачення сутності стартапів, концепція ієрархічної природи потреб, заснована на класифікації Маслоу, науково-методичні підходи до виявлення та обґрунтування взаємозв'язків між економічними процесами і тенденціями за допомогою

моделювання чинників впливу на розвиток стартап-підприємництва в Україні, стратегічні засади державного регулювання розвитку стартап-підприємництва в Україні з урахуванням міжнародного досвіду застосування регуляторних інструментів та проектування їх на динаміку соціально-економічного стану України в умовах війни.

Дисертаційна робота Мазур А. В. «Регулювання розвитку стартап-підприємництва в Україні» за змістом, рівнем наукової новизни, практичним значенням та характером висновків відповідає галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент та сучасним вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій», а також затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор – **Мазур Анастасія Вікторівна** – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент.

Результати відкритого голосування: «За» – 5(п'ять) членів ради,

«Проти» – жодних членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.123 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, присуджує **Мазур Анастасії Вікторівні** ступінь доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент.

Голова
спеціалізованої
вченої ради
ДФ 35.051.123

проф. Зорина ЮРИНЕЦЬ

